

Шведсько-український проект Підтримка децентралізації в Україні 2020-2022

Експрес звіт

Грудень, 2021

Фіскальна Децентралізація

Команда з питань фіскальної децентралізації працювала над наступними завданнями:

- [Проаналізовано зміни до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" в частині додаткового фінансового ресурсу для органів місцевого самоврядування](#)
- [Підготовлено інформаційно-аналітичні матеріали щодо змін до Податкового законодавства \(законопроект №5600\)](#)
- [Проведено детальний аналіз по виокремлено основні показники прийнятого Закону України "Про Державний бюджет України на 2022 рік" та оцінено його вплив на місцеві бюджети](#)
- Проведено порівняння показників місцевих бюджетів на 2022 рік та досягнення децентралізаційної реформи починаючи з 2014 року
- [Підготовлено матеріали для Моніторингу реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в частині місцевих бюджетів](#)
- Підготовлено інформаційно-презентаційні матеріали щодо державної регіональної підтримки 2014-2022 роки
- Прийнято участь у регіональних поїздках до Львова, Луцька та Полтави щодо Новації податкового та бюджетного законодавства
- Надано висновок до законопроекту щодо розподілу видатків з утримання комунальних підприємств, установ та організацій, які обслуговують жителів двох і більше громад
- Прийнято участь у заході U-Lead щодо збору ПДФО
- Підготовлено інформаційно-аналітичні довідки щодо стану виконання місцевих бюджетів за 10 міс. в розрізі областей та стану розміщення коштів місцевих бюджетів на депозитних рахунках в банках
- Проаналізовано стан заборгованості у новостворених громадах та ліквідованих районах
- Надано зауваження та коментарі до проекту Матриці спільних результатів співпраці Міністерства розвитку громад та територій України із партнерами з розвитку у сфері децентралізації

- Підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень”
- Проведено зустріч з Мінрегіоном щодо визначення технічного завдання в частині муніципального співробітництва
- Проведено зустрічі з Асоціацією малих міст щодо адміністрування місцевих податків і зборів

Децентралізація Освіти (національний рівень)

Протягом грудня 2021 року робота команди з децентралізації освіти зосередилась на:

- Підтримка діяльності МОН щодо підготовки розподілу освітньої субвенції:
 - Підготовка до 2-го читання проекту Державного бюджету України на 2022 рік
 - Доопрацювання програмного продукту на основі MS Excel (симулятор розподілу освітньої субвенції)
- Регулярні консультації для МОН та Інституту освітньої аналітики щодо реформування системи освітньої статистики
- [Генерування індивідуальних звітів про освітню субвенцію для кожного ОМС, оприлюднення на сайті МОН](#)
- Були підготовлені короткі записки про:
 - № 133 - Оцінка оптимізації шкільних мереж
 - № 134 - Розподіл освітньої субвенції на 2022 рік: відмінності між першим і другим читанням у законі про державний бюджет України
- Продовження роботи щодо компоненту з бюджетування освіти на місцевому рівні. Консультанти проекту провели численні обговорення з пілотними муніципалітетами (Київ, Львів, Маріуполь) для збору даних та виокремлення практик

Децентралізація Освіти (регіональний рівень)

Компонент «Розбудова інституційного потенціалу в галузі управління освітою на місцевому рівні».

- [8 грудня презентація «дорожньої карти» шкільної реформи. Олег Фасоля презентував роботу над загальноосвітніми школами та шкільними мережами](#)
- 1 грудня відбулася онлайн-зустріч тренерів “Гри з оптимізації”. Були запрошені як колишні тренери, так і майбутні тренери
- [7 грудня проект провів вебінар «Оптимізація – причини, виклики та рішення: найкращі практики місцевих громад»](#)
- 23 грудня відбулася онлайн-зустріч з пілотними громадами для обговорення збору та аналізу даних у рамках підготовки до процесу оптимізації шкільної мережі
- [14 грудня у Брониківській пілотній громаді в Житомирській області відбувся тренінг на основі «Гри з оптимізації» з метою розробки можливих сценаріїв розвитку шкільної мережі та моделювання процесу реорганізації](#)
- 15-16 грудня відбулися зустрічі та Гра з оптимізації на базі Стрийської громади Львівської області

- Пілотні громади першого туру відібрано з семи областей – Львівської (Стрийська громада), Миколаївської (Південно-Українська громада), Полтавської (Нові Санжари), Херсонської (Каланчацька громада – безпосередньо межує з Кримом), Рівненської (Тараканівська громада), Житомирської (Брониківська громада). Також було додано Хмельницьку громаду Вінницької області у якості пілотної, оскільки громада складалася з територіальних одиниць, що пересікали кордони двох різних районів. У листопаді Проект підписав меморандуми про співпрацю з 7 пілотними громадами
 - Оновлення бази даних контактів освітян з громад
 - [Робота над новими найкращими практиками в громадах. На кінець грудня онлайн-платформа кращих практик з управління освітою містила 99 практики ефективного управління освітою на місцевому рівні. У листопаді було додано 5 нових практик:](#)
 - Міжшкільний Навчально-Виробничий Комбінат у Клеванській територіальній громаді: змінювати юридичний статус не варто, оптимізувати.
 - Оптимізація: якісні освітні послуги – рівні можливості для всіх. Досвід Клеванської селищної ради
 - Розвиток позашкільної освіти: досвід Клеванської територіальній громаді
 - Оптимізація: складний процес, що приносить позитивні зміни. Досвід Брусилівської селищної ради
 - Вибори директора: хто ініціює, чому і як? Досвід Брусилівської селищної територіальній громаді
- [Кожен запис належної практики містить опис практики, аналіз проблеми, яку вона має на меті вирішити, вжитого підходу та досягнутих результатів, а також опис ризиків, відповідних нормативно-правових актів, розроблених громадами. З моменту запуску платформи її відвідали 1 056 714 разів. Усі найкращі практики можна завантажити з \[wiki.sklinternational.org.ua\]\(http://wiki.sklinternational.org.ua\)](#)
- [Онлайн-сховище продуктів і ресурсів, пов'язаних з управлінням освітою в органах місцевого самоврядування.](#)
[Додано 4 теми до трьох розділів порталу «Ресурс освіти новим громадам»:](#)
 - [тема "Стратегія змін мережі закладів освіти громад" в розділ "Оптимізація від А до Я"](#)
 - [тема "Оплата праці вчителів" в розділ "Фінансування освіти в Україні"](#)
 - [тема "Впровадження платформи Мудл в практику 30 громад" в розділ "Ефективне управління школою в ТГ"](#)
 - [тема "Реформування системи оплати праці вчителів: досвід Польщі" в розділ "Фінансування освіти в Україні"](#)
- [Репозитарій підтримує розвиток потенціалу працівників місцевого самоврядування. У грудні репозитарій мав 3734 унікальних відвідувачів і 15211 відвідувань](#)
- [Створення Професійної мережі менеджерів освіти з профільного навчання](#)
 - Підготовка тренінгу для тренерів гри «Оптимізація шкільної мережі»
 - [Проведення онлайн-зустрічей з двома пілотними громадами – Брониківською \(Житомирська область\) та Стрийською \(Львівська область\)](#)

Підтримка Асоціації Об'єднаних територіальних громад

- [14-15 грудня](#) члени Правління Всеукраїнської Асоціації ОТГ, представники міжнародних проектів та донорів, команда SKL International та виконавчого офісу Асоціації на сесії дали початок розробці нової Стратегії Всеукраїнської Асоціації ОТГ.

- [16 грудня](#) команда виконавчого офісу Всеукраїнської Асоціації ОТГ взяла участь у засіданні Київського регіонального відділення Асоціації: аналізували результати 2021 року, планували роботу на 2022 рік.
- [21 грудня](#) виконавча директорка Асоціації Валентина Полтавець виступила спікеркою Національної конференції «Жіноче лідерство у децентралізації та місцевому самоврядуванні» в онлайн форматі.
- 6 грудня представники Асоціації взяли участь у зустрічі та інтерв'ю з представниками Євразійського департаменту ОЕСР
- [17 грудня на заході «Неофіційно про важливе» для членів АОТГ обговорювалося питання міжнародного співробітництва органів місцевого самоврядування](#)
- [9-10 грудня в Черкасах відбулася зустріч пілотних регіональних команд АОТГ. Це був перший наставницький захід, проведений проектом, у центрі уваги захід було планування роботи регіональних команди](#)
- Експерти проекту провели інтерв'ю з членами правління. Всього було проведено 17 інтерв'ю. Результати інтерв'ю були узагальнені у звіті та рекомендаціях, які обговорювалися з Радою ААТС 14-15 грудня. Інтерв'ю підтвердили, що регіональна робота буде головним фокусом співпраці ААТС з проектом у 2022 році

Проект підтримує роботу наступних тематичних платформ Асоціації: правова, бюджети та фінанси

- **Правова платформа Асоціації:**
 - 7-8 грудня представники Асоціації взяли участь у презентації результатів шостого щорічного Всеукраїнського соціологічного дослідження «Децентралізація та реформа місцевого самоврядування», яке традиційно проводиться наприкінці року на замовлення Ради Європи у співпраці з Мінінрегіоном.
 - Представники Асоціації взяли участь у круглому столі HOVERLA з питань обговорення змін до Конституції України.
 - Представники Асоціації взяли участь у засіданні Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.
 - Представники Асоціації взяли участь у засіданні Робочої групи Комітету ВРУ та Всеукраїнських асоціацій щодо проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про асоціації органів місцевого самоврядування" щодо державної підтримки подальшого розвитку інституційної спроможності асоціацій органів місцевого самоврядування".
 - Аналіз та опрацювання:
 - проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо розподілу повноважень органів місцевого самоврядування у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою» (реєстр. №6281 від 04.11.2021).
 - проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою» (реєстр. №6282 від 04.11.2021).

- Підготовка листів на Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Верховної Ради України No 0403 та No 0402 від 24.12.2021 на No 04-23/13-2021/361550 від 22.11.2021 від 24.12.2021.

В рамках платформи Асоціації «Місцеві бюджети та фінанси»:

- Проведено аналіз:
 - проекту Закону України "Про Державний бюджет України на 2022 рік", поданого КМУ до ВРУ до II читання, підготовка публікації
 - прийнятого ЗУ "Про державний бюджет України на 2022 рік" в частині міжбюджетних трансфертів (дотації, субвенції) -2022, підготовка аналітичних довідок Асоціації ОТГ, публікацій, здійснення розсилок територіальним громадам
 - ЗУ "Про державний бюджет України на 2021 рік" в частині субвенції на погашення заборгованості з різниці в тарифах, підготовка роз'яснювального матеріалу для представників територіальних громад
- Надання щоденних консультацій головам територіальних громад та представникам місцевих фінансових органів щодо організації бюджетного процесу в територіальних громадах

В рамках платформи з гендерних питань Асоціації:

- [Підготовлено 4 повідомлення на сайт ВАОТГ з гендерних питань](#)
- Проведено зустріч з потенційними партнерами проекту – ГО «Український жіночий конгрес», проведено обмін інформацією щодо напрямів діяльності, зокрема визначено, що спільний інтерес може представляти робота цієї ГО на рівні громад
- [Спільно з Кшиштофом Становськи та колегами організовано захід «Неформально про головне – про стратегічні питання за кавою» на тему "Європейська хартія рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад: чому це потрібно українським громадам?"](#)
- Проведено низку онлайн зустрічей з планування діяльності проекту на 2022 рік із включенням гендерного компоненту до діяльності компонентів: «Фіскальна децентралізація», «Освіта на місцевому рівні», «ВАОТГ», «Робота з парламентом»
- Підготовлено інформацію на сайт ВАОТГ щодо аналізу реформи децентралізації в Україні з точки зору гендерної рівності та підходу, заснованого на правах людини (за результатами презентації ГО «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини» спільно з ООН Жінки)
- Підготовлено та проведено від ВАОТГ спільно з ООН Жінки онлайн національну конференцію «Жіноче лідерство у децентралізації та місцевому самоврядуванні» (за участі 150 осіб, з яких жінок – 140, чоловіків – 10), підготовлено резолюцію конференції та інформацію про конференцію на сайт ВАОТГ
- Проведено гендерний моніторинг інтернет-ресурсів територіальних громад – членів ВАОТГ
- Розпочато планування адвокаційної кампанії щодо гендерної нерівності у місцевому самоврядуванні України
- [Описано 1 успішну практику](#)

Комунікація:

- Дайджест, щодо діяльності Асоціації за грудень
- [Сторінка Facebook, офіційний веб-сайт Асоціації, веб-сайт «Кращі практики» постійно оновлюються](#)
- Постійна підтримка та ведення [Телеграм-каналу](#) Асоціації ОТГ, [Viber-каналу](#).
- Створення календаря заходів на місяць
- Створення вітальних листівок, оформлення соцмереж до новорічних свят
- Створення та поширення дайджесту актуальних грантів для громад.
- Інформаційно-комунікаційний супровід заходів Асоціації, створення візуалізацій, поширення контенту

Підтримка комітетів ВРУ

- [Розроблено 2 аналітичних документи щодо правосуб'єктності органів місцевого самоврядування \(Швеція та Латвія\), структуровані відповідно до опитувальника, розробленого Комітетом ВРУ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування](#). Були підготовлені та надіслані до Ради Європи матеріали щодо правового статусу ОМС у Швеції та Латвії, яка підготувала підсумковий звіт, що охоплює досвід інших європейських країни. [Презентація відбулася 8 жовтня 2021 року. Випадок Латвії викликав інтерес, і можлива подальша зустріч з латвійським експертом](#)

Комунікація

Промоція реформи децентралізації

Експерт з комунікації проекту працював над такими завданнями:

- Підтримка Асоціації ОТГ у підготовці до заходів
- Адміністрування групи Facebook для практиків-освітян, адміністрування вайбер груп регіональних команд освітян
- [Підготовка щоквартального бюлетеню за 4 квартал 2021 року](#)
- Участь у засіданнях координаційних робочих груп донорів
- Заповнення інформації про проведені навчання для громад у рамках проекту до бази даних Мінрегіону
- Підготовка заходів з підтримки громад з управління освітою у рамках компоненту "Освіта на регіональному рівні"
- Організаційна підтримка стратегічного семінару для членів АОТГ
- [Оновлення розділу на веб-сторінці Проекту про освітню субвенцію для всіх територіальних громад по кожній області](#)
- Підготовка календаря-планера проекту на 2022 рік
- Інтерв'ю, відео, стріми з подій на теми децентралізації

- Постійне оновлення сайту та сторінки проекту у Facebook

Комунікація проекту

- Постійні оновлення сайту проекту (<http://sklinternational.org.ua/ua/library/>) та фейсбук сторінки (<https://www.facebook.com/SKLInternational.org.ua/>)